

Prie puodelio turkiškos arbatos...

„Visi esame skirtingi, tačiau turime ką bendro: gyvename toje pačioje Žemėje, dalijamės tuo pačiu dangumi, esame žmonės“, – tokiomis mintimis du metus gyvenome dalyvaudami Comenius daugiašalės mokyklų partnerystės projekte „Įsivaizduok mano šalį! – Europos kultūrinės savimonės plėtojimas“. Projekto tikslas – skatinti mokinių, kaip savo šalies ir Europos Sąjungos piliečių, kultūrinę savimonę ir vystyti jų supratimą, pagarbą ir toleranciją vienas kitam – buvo sėkmingai įgyvendintas visose šešiose dalyvaujančiose šalyse (Vokietijoje (projekto koordinatorė), Rumunijoje, Ispanijoje, Turkijoje, Italijoje ir Lietuvoje).

Kretingos suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro mokytojai ir 10-12 klasių mokiniai buvo išvykę į baigiamąjį projekto susitikimą Turkijoje. Susitikimo metu ne tik buvo aptartos jau įvykdytos projekto veiklos ir tolesnio bendradarbiavimo galimybės, bet ir aplankyti nuostabių Turcijos miestai bei susipažinta su šios svetingos šalies kultūra ir tradicijomis.

Vos išlipę iš lėktuvo buvome sužavėti Turcijos gamta, žmonių svetingumu, paslaugumu ir nuoširdumu. Apsigyvenome nuostabiame Bursos regiono Gemliko mieste, kuris yra įsikūręs Marmuro jūros pakrantėje.

Darbas prasidėjo ankstyvą kitos dienos rytą mokykloje (Gemlik Anatolian Religious Vocational High School). Svetinga ir paslaugi buvo ne tik mokyklos administracija bei mokytojai, bet ir mokiniai. Kiekvieną svečią jie pasitiko šiltomis šypsenomis ir rankų paspaudimu. Nepamiršo prisistatyti bei paklausti mūsų vardų. Pirmąjį išpūdį padarė mokyklos dydis – juokavome, kad bijome pasiklysti. Mokykla turi net tris didžiulius skirtingos paskirties pastatus – išpūdingo

grožio mečetę, formaliojo bei neformaliojo ugdymo patalpas.

Mokykloje praleidome nemažai laiko. Mokytojams ir mokiniams čia netrūko nei darbo, nei pramogų. Mokiniai kūrė realios ir idealios Europos modelį po dvidešimties metų, ieškojo panašumų ir skirtumų tarp šalių, piešė ant sienų draugystės tema, mokėsi turkiško meno ir pabandė jį kurti patys, žaidė žaidimus bei dalyvavo turkiškoje naktyje, kurios metu svečiams buvo pademonstruotos turkiškos tradicijos, skambėjo turkiška muzika, buvo vaišinama turkišku maistu.

Mūsų komandą labai nustebino turkų darbštumas. Visas šešias vizito Turkijoje dienas buvome užimti nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro. Nuo pat ryto darbus pradėdavo ne tik projekto koordinatoriai, bet ir autobuso vairuotojas bei fotografas. Svečių patogumui kelionėse buvo labai kruopščiai pasirūpinta – iš šeimų (kuriose gyveno) paimami vaikai, iš viešbučio – mokytojai. Po kelionių visi saugiai ir patogiai buvo parvežami namo. O tuo, kad vizito metu neliktų neįamžinta nė viena svarbi akimirka, rūpinosi profesionalus fotogra-

fas.

Daugiausiai išpūdžių ir emocijų parsivežėme iš kelionių po Turkiją. Aplankėme net penkis nuostabių miestus ir miestelius – Kumlą, Izniką, Stambulą, Bursą, Narli. Sunkiai galėjome atgauti kvapą, įžengę į mūsų akiai neįprastas mečetes. Kaskart įėję susimąstydavome apie stiprų turkų ryšį su savo religija ir galbūt net truputį imdavome jiems pavydėti. Žavėjo miestų dydžiai, pastatų architektūra, turkaus tradicijos, Bursos savivaldybės prabanga, žmonių svetingumas ir dėmesys. Pasiplaukiojimas laivu po Bosforo sąsiaurį buvo vienas iš išpūdingiausių įvykių vizito Turkijoje metu. Stebėjome eisimo sąlygų sudėtingumą ir žmonių pakantumą vienas kitam – tokiomis sudėtingomis vairavimo sąlygomis su šypsenomis gali vairuoti tik labai tolerantiški ir diskretiški vairuotojai.

Pavargę sėsdavome gerti turkiškos arbatos. Ši tradicija buvo labai įdomi ir neįprasta ne tik mums, lietuviams, bet ir projekto dalyviams iš kitų šalių. Mažučiai puodukai stiprios juodos arbatos – mėgstamiausias turkų gėrimas. Šiuo malonumu jie mėgaujasi la-

Iš Turkijos parsivežti patys geriausi išpūdžiai. Nuotr. iš asmeninio albumo.

bai dažnai. Iš pradžių į mūsų skoniui neįprastą „procedūrą“ žiūrėjome atsargiai, tačiau jau trečią kelionės dieną linktelėdavome galvas vos išgirdę klausimą: „Turkish tea?“

Beveik kas vakarą projekto dalyviai ir svečiai buvo maloniai stebinami prabangiomis vakarieniomis išpūdinguose restoranuose ant jūros kranto. Vakarienių dalyvavo valdžios atstovai, projekto rėmėjai. Jautėme ypatingą dėmesį ir didžiules pastangas kuo geriau reprezentuoti savo šalį svečiams iš užsienio. Kiekvienas buvome pamalonintas ne tik šiltomis kalbomis, bet ir mielomis dovanomis.

Baigiamajam susitikimui skaičiuojant paskutines valan-

das, labai džiaugėmės projekto sėkme. Labiausiai džiugino tai, kad didelę naudą Comenius projektas turėjo mokiniams. Jie turėjo nuostabią galimybę aplankyti net šešias šalis ir susipažinti su jų kultūromis. Nors mokiniai kalbėjo skirtingomis kalbomis, juos vienijo didelis noras bendrauti, daryti pasaulį tolerantiškesnį ir gražesnį. Apjungti projekto veiklą, mokiniai labai susidraugavo, todėl išsiskyrimą temdė ašaros.

Tikimės ir stengsimės dar ne kartą dalyvauti panašiuose projektuose.

Eglė JASAITĖ

Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro mokytoja

Prasmingas susitikimas

Kalniečiai sako, kad reikia ieškoti tokių draugų, pokalbis su kuriais būtų vertas geros knygos. Kretingos rajono pedagogų švietimo centro Trečio amžiaus universiteto kultūros ir meno fakulteto klausytojai bendravo su Lietuvos radijo ir televizijos žurnalistė, redaktore, laidų vedėja Rita Miliūte.

Tikėjome išvysti griežtą, reiklį, logišką, „kietą“ žurnalistę. Išvydome trapią, šiltą, mielą, jauną moterį, kuri nuoširdžiai mums pasakojė apie savo atsakingą darbą, garbingą žurnalistiką, reklamą ir televizijos laidų reitingus. Patarė atidžiau klausytis radijo ir televizijos laidų ir nesakyti „Pasakė per radiją“, o įsiklausyti, kas pasakė, ką sakė, pamąstyti, kodėl, kokių tikslu tai pasakė.

Paklausta, ar dar prisimena žemaičių tarmę, tuoj pat prabilo: „O kap neprisiminsi. Juk čia gimiau, augau, muokyklą baigiau, čia tieva gyven, o anei yr tēkri žemaitė“.

Žurnalistė kalbėjo apie vertybes, apie garbę ir atsakomybę, apie kiekvieno žmogaus pareigą būti tikru piliečiu. Kiekvienas iš mūsų, kad ir garbaus amžiaus, pri-

Pokalbis su žurnaliste Rita Miliūte senjorus privertė susimąstyti.

Nuotr. iš asmeninio albumo.

valome turėti savo nuomonę, ginti tiesą ir teisybę. Reikia tik norėti, kad ir mažais darbais, daryti gera Tėvynei Lietuvai.

Pokalbis su žurnaliste Rita Miliūte, privertęs mus, senjorus, susimąstyti, buvo vertas tikrai geros knygos.

Dėkojame Pedagogų švietimo centrui už tokius prasmingus susitikimus.

Virginija TIMOŠENKIENĖ

Trečio amžiaus universiteto

Kultūros ir meno fakulteto studentė

Draugiškos varžytuvės

Dviejų mokyklų – Kūlupėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinės mokyklos ir Kretingos Marijono Daujoto pagrindinės mokyklos Rūdaičių pradinio ugdymo skyriaus – priešmokyklinukų draugystė prasidėjo nuo laiškų. Po gražių pavasariškų laiškų surengėme susitikimą Kūlupėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinėje mokykloje.

Rūdaičių ir Kūlupėnų pradinukų draugystė prasidėjo nuo laiškų. Nuotr. iš asmeninio albumo.

Vyko draugiškos varžytuvės „Judėk, mąstytk, nugalėk“, kurioms užduotis parengė mokytojos Jurgita Kripienė ir Vilma Narmontaitė. Susipažinę ir pasiskirstę komandomis, vaikai mąstė, kokį paveiksluką prie kokios raidės klijuoti. Įveikę šią užduotį, lengvai įminė duotas mįsles apie gyvūniją. Po to draugavo su skaičiais.

Vėliau šventinis šurmulys persikėlė

į sporto salę, kur vyko estafetės. Atlikę užduotis, vaikai vaišinosi. O paaškęjus varžytuvių rezultatams, visi buvo apdovanoti pirmos, antros ir trečios vietos diplomais. Manome, kad graži vaikų draugystė tęsis ir mokykloje.

Jurgita KRIPIENĖ

Priešmokyklinio ugdymo pedagogė